Torsdag den 14 november 2019

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

EUROPAPARLAMENTET

P9_TA(2019)0054

Genetiskt modifierad bomull LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3)

Europaparlamentets resolution av den 14 november 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad bomull LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (D061870/04 – 2019/2856(RSP))

(2021/C 208/01)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad bomull LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (D061870/04,

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 av den 22 september 2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder ([1]), särskilt artiklarna 11.3 och 23.3,

— med beaktande av omröstningen den 30 april 2019 i den ständiga kommitté för livsmedelskedjan och djurhälsa som avses i artikel 35 i förordning (EG) nr 1829/2003, där inget yttrande utfärdades, samt omröstningen i omprövningskommittén den 5 juni 2019, där det inte heller utfärdades något yttrande,

— med beaktande av artiklarna 11 och 13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter ([2]),

— med beaktande av det yttrande som antogs av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet den 6 december 2006 och som offentliggjordes den 14 december 2006 ([3]),

— med beaktande av det yttrande i samband med en förlängning som antogs av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet den 17 oktober 2018 och som offentliggjordes den 14 november 2018 ([4]),

([1]) EUT L 268, 18.10.2003, s. 1.
([2]) EUT L 55, 28.2.2011, s. 13.
([3]) Yttrande från Panelen för genetiskt modifierade organismer över en ansökan (referens EFSA-GMO-NL-2005-13) om utsläppande på marknaden av glufosinattolerant genetiskt modifierad bomull LLCotton25 för användning som livsmedel och foder och för import och bearbetning enligt förordning (EG) nr 1829/2003 från Bayer CropScience, EFSA Journal nr 429 (2006), s. 1–19, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2006.429.
([4]) Vetenskapligt yttrande över bedömningen av genetiskt modifierad bomull LLCotton25 för förlängning av godkännandet i enlighet med förordning (EG) nr 1829/2003 (ansökan EFSA-GMO-RX-010), EFSA Journal, vol. 16(2018):11, artikelnr 5473, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5473.

— med beaktande av sina tidigare resolutioner där parlamentet har invänt mot godkännande av genetiskt modifierade organismer ([5]),

— med beaktande av artikel 112.2 och 112.3 i arbetsordningen,

— med beaktande av förslaget till resolution från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet, och av följande skäl:

A. Genom kommissionens beslut 2008/837/EG ([6]) godkändes utsläppande på marknaden av livsmedel och foder som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad bomull LLCotton25 (nedan kallad *LLCotton25*).

B. Den 2 oktober 2017 lämnade den ursprungliga innehavaren av godkännandet, Bayer CropScience AG (nedan kallad *sökanden*), in en ansökan till kommissionen, i enlighet med artiklarna 11 och 23 i förordning (EG) nr 1829/2003, om förlängning av godkännandet.

C. Den 17 oktober 2018 antog Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) ett positivt yttrande, som offentliggjordes den 14 november 2018 ([7]).

D. I förordning (EG) nr 1829/2003 fastställs att genetiskt modifierade livsmedel eller foder inte får ha negativa effekter på människors eller djurs hälsa eller för miljön, och att kommissionen ska ta hänsyn till alla relevanta bestämmelser i unionslagstiftningen och andra berättigade faktorer som har betydelse för den aktuella frågan vid utarbetandet av beslutet.

E. LLCotton25 har gjorts tolerant mot glufosinatbaserade herbicider ([8]).

F. Människor konsumerar visserligen bomullsfröolja i relativt begränsad utsträckning i Europa, men den förekommer i ett stort antal olika livsmedelsprodukter, bland annat dressingar, majonnäs, finare bageriprodukter, chokladpålägg och chips. Djur får framförallt foder med bomull i form av bomullsfrökakor/bomullsfrömjöl eller som hela bomullsfrön ([9]).

G. Medlemsstaterna lämnade många kritiska synpunkter till Efsa under den tre månader långa samrådsperioden, både avseende den ursprungliga bedömningen och den som gäller förlängningen ([10]). Synpunkterna gällde bland annat att hänsyn inte tagits till effekterna av glufosinatrester och metaboliter, att det är tveksamt huruvida resultatet av toxicitetstestet kan anses vara korrekt, att det inte gjorts en noggrann bedömning av vare sig den allergiframkallande förmågan eller toxikologin, att de övervakningsrapporter som sökanden tagit fram inte innehåller några uppgifter för att

---

([5]) Under sin åttonde valperiod antog Europaparlamentet 36 resolutioner med invändningar mot godkännandet av genetiskt modifierade organismer.
Parlamentet har dessutom antagit följande resolutioner under sin nionde valperiod:
— Europaparlamentets resolution av den 10 oktober 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad majs MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0028).
— Europaparlamentets resolution av den 10 oktober 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om förlängning av godkännandet för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av den genetiskt modifierade sojabönan A2704-12 (ACS-GMØØ5-3) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0029).
— Europaparlamentets resolution av den 10 oktober 2019 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad majs MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 och genetiskt modifierad majs som kombinerar två, tre eller fyra av de enskilda tranformationshändelserna MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 och DAS-40278-9 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (Antagna texter, P9_TA(2019)0030).

([6]) Kommissionens beslut 2008/837/EG av den 29 oktober 2008 om godkännande för utsläppande på marknaden av produkter som innehåller, består av eller har framställts av genetiskt modifierad bomull LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 (EUT L 299, 8.11.2008, s. 36).

([7]) Vetenskapligt yttrande över bedömningen av genetiskt modifierad bomull LLCotton25 för förlängning av godkännande i enlighet med förordning (EG) nr 1829/2003 (ansökan EFSA-GMO-RX-010), EFSA Journal, vol. 16(2018):11, artikelnr 5473, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5473.

([8]) Se Efsas ursprungliga yttrande, s. 1.

([9]) Vetenskapligt yttrande över bedömningen av genetiskt modifierad bomull GHB614 × LLCotton25 × MON 15985 för användning som livsmedel och foder, i enlighet med förordning (EG) nr 1829/2003 (ansökan EFSA-GMO-NL-2011-94), EFSA Journal, vol. 16 (2018):4, artikelnr 5213, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5213, s. 17–18.

([10]) Medlemsstaternas kommentarer om LLCotton25 finns tillgängliga i Efsas förteckning över frågor: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?.

stödja slutsatsen att det inte förelåg några negativa effekter på hälsan eller för miljön i samband med import och användning av LLCotton25 samt att den allmänna övervakningsplanen som föreslogs av sökanden inte uppfyller kraven i bilaga VII till Europaparlamentet och rådets direktiv 2001/18/EG ([11]).

H. Som svar på medlemsstaternas synpunkter har Efsa vid flera tillfällen förklarat att den anser att det behövs ytterligare diskussioner mellan sökandena och kommissionen, i egenskap av riskhanterare, om det praktiska genomförandet av miljöövervakningen efter utsläppandet på marknaden av genetiskt modifierade växter för import och bearbetning.

Bristande bedömning av glufosinatrester på LLCotton25

I. Flera studier visar att herbicidtoleranta genetiskt modifierade grödor leder till en ökad användning av herbicider, till stor del på grund av att det uppstår herbicidtolerant ogräs ([12]). Till följd av detta måste man räkna med att grödor av LLCotton25 kommer att utsättas för både högre och upprepade doser av glufosinat, vilket kan leda till högre resthalter i skörden.

J. Även om LLCotton25 ursprungligen godkändes för import 2008, löpte godkännandet av glufosinat för användning i unionen ut den 31 juli 2018 ([13]). Glufosinat klassificeras som ett reproduktionstoxiskt ämne i kategori 1B och omfattas därför av uteslutningskriterierna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 ([14]).

K. Bedömning av herbicidrester och deras metaboliter på genetiskt modifierade växter omfattas inte av behörighetsområdet för Efsas panel för genetiskt modifierade organismer, och utförs därför inte som en del i godkännandeförfarandet för genetiskt modifierade organismer. Detta är problematiskt, eftersom det sätt på vilket kompletterande herbicider bryts ned av genetiskt modifierade växter samt nedbrytningsprodukternas (”metaboliternas”) sammansättning och därmed toxicitet kan styras av själva den genetiska modifieringen ([15]).

L. Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 ([16]), som syftar till att säkerställa en hög konsumentskyddsnivå med avseende på gränsvärden för högsta tillåtna resthalter, bör resthalterna på importerade grödor för livsmedel och foder av verksamma ämnen som inte är godkända för användning inom unionen, såsom glufosinat, noga kontrolleras och övervakas ([17]).

M. Däremot är medlemsstaterna enligt det senaste samordnade fleråriga kontrollprogrammet för unionen (för 2020, 2021 och 2022) inte skyldiga att mäta rester av glufosinat på några produkter alls, inbegripet bomull ([18]). Det kan inte uteslutas att LLCotton25 eller produkter som framställts av denna för livsmedel och foder kommer att överskrida gränsvärdena för högsta tillåtna resthalter, som har införts för att skydda konsumenternas hälsa.

([11]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG av den 12 mars 2001 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön och om upphävande av rådets direktiv 90/220/EEG (EGT L 106, 17.4.2001, s. 1).

([12]) Se t. ex. Bonny, S., *Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact*, Environmental Management, januari 2016, 57(1), s. 31–48, https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738, och Benbrook, C.M., *Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years*, Environmental Sciences Europe, 28 september 2012, vol. 24(1), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24.

([13]) https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/public/?event=activesubstance.detail&language=EN&selectedID=1436.

([14]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG (EUT L 309, 24.11.2009, s. 1).

([15]) Detta är också fallet för glyfosat, enligt Efsas bedömning av de befintliga gränsvärdena för glyfosat i enlighet med artikel 12 förordning (EG) nr 396/2005, EFSA Journal, vol. 16(2018):5, artikelnr 5263, s. 12, https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263.

([16]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 av den 23 februari 2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och om ändring av rådets direktiv 91/414/EEG (EUT L 70, 16.3.2005, s. 1).

([17]) Se skäl 8 i förordning (EG) nr 396/2005.

([18]) Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/533 av den 28 mars 2019 om ett samordnat fleårigt kontrollprogram för unionen för 2020, 2021 och 2022 för att säkerställa att gränsvärdena för bekämpningsmedelsrester följs och för att bedöma konsumenternas exponering för bekämpningsmedelsrester i och på livsmedel av vegetabiliskt och animaliskt ursprung (EUT L 88, 29.3.2019, s. 28).

N. Efsa fann att den uppskattade användarexponeringen för glufosinat vid ogräsbekämpning i genetiskt modifierad majs överskred den godtagbara användarexponeringen, även när personlig skyddsutrustning användes ([19]). Användarexponeringen är särskilt oroande med tanke på att det används större volymer herbicider på herbicidtoleranta genetiskt modifierade grödor.

O. En nyligen genomförd rapport från FN:s särskilda rapportör om rätten till mat visar att farliga bekämpningsmedel har katastrofala hälsoeffekter och att bekämpningsmedel står för uppskattningsvis 200 000 dödsfall per år orsakade av akut förgiftning, varav 99 procent sker i utvecklingsländerna ([20]). Delmål 3.9 i FN:s mål för hållbar utveckling, som unionen har förbundit sig att uppnå, syftar till att senast 2030 väsentligt minska antalet döds- och sjukdomsfall till följd av farliga kemikalier samt föroreningar och kontaminering av luft, vatten och mark ([21]).

Odemokratisk beslutsprocess

P. Vid omröstningen den 30 april 2019 i den ständiga kommitté för livsmedelskedjan och djurhälsa som avses i artikel 35 i förordning (EG) nr 1829/2003 avgavs inget yttrande, vilket innebär att godkännandet inte understöddes av en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna. Vid omröstningen den 5 juni 2019 i omprövningskommittén avgavs inte heller något yttrande.

Q. Kommissionen erkänner att det är problematiskt att beslut om godkännande av genetiskt modifierade organismer fortsätter att antas av kommissionen utan stöd från en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna, vilket tillhör undantagen för produktgodkännanden i allmänhet men har blivit norm för beslut om godkännande för genetiskt modifierade livsmedel och foder ([22]). Denna praxis har vid flera tillfällen beklagats av kommissionens ordförande, som ansett att detta inte är demokratiskt ([23]).

R. Under den åttonde valperioden antog Europaparlamentet sammanlagt 36 resolutioner med invändningar mot utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade organismer för livsmedel och foder (33 resolutioner) och mot odling av genetiskt modifierade organismer i unionen (3 resolutioner). Det fanns inte en kvalificerad majoritet bland medlemsstaterna för godkännandet av någon av dessa genetiskt modifierade organismer. Trots att kommissionen själv erkänner de demokratiska bristerna, det bristande stödet från medlemsstaterna och parlamentets invändningar fortsätter den att godkänna genetiskt modifierade organismer.

S. Det krävs ingen lagändring för att kommissionen ska kunna låta bli att godkänna genetiskt modifierade organismer när det inte finns stöd från en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna i omprövningskommittén ([24]).

1. Europaparlamentet anser att utkastet till kommissionens genomförandebeslut överskrider de genomförandebefogenheter som fastställs i förordning (EG) nr 1829/2003.

([19]) Efsas slutsatser om expertgranskningen av riskbedömningen av bekämpningsmedel med det verksamma ämnet glufosinat, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.2903/j.efsa.2005.27r, s. 3.

([20]) https://www.ohchr.org/EN/Issues/Environment/ToxicWastes/Pages/Pesticidesrighttofood.aspx.

([21]) https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/.

([22]) Se till exempel motiveringen till det lagstiftningsförslag som kommissionen lade fram den 22 april 2015 om ändring av förordning (EG) nr 1829/2003 vad gäller medlemsstaternas möjlighet att begränsa eller förbjuda användning av genetiskt modifierade livsmedel och foder inom sina territorier och motiveringen till det lagstiftningsförslag som kommissionen lade fram den 14 februari 2017 om ändring av förordning (EU) nr 182/2011.

([23]) Se till exempel öppningsanförandet vid Europaparlamentets plenarsammanträde, som ingick i de politiska riktlinjerna för nästa Europeiska kommission (Strasbourg den 15 juli 2014), och talet om tillståndet i unionen 2016 (Strasbourg den 14 september 2016).

([24]) Om det inte finns stöd av en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna i omprövningskommittén ”får”, inte ”ska”, kommissionen gå vidare med godkännandet, enligt förordning (EU) nr 182/2011 (artikel 6.3).

2. Europaparlamentet anser att utkastet till kommissionens genomförandebeslut inte överensstämmer med unionslagstiftningen, eftersom det inte är förenligt med målet i förordning (EG) nr 1829/2003, nämligen att, i enlighet med de allmänna principerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 ([25]), skapa en grund för att säkerställa ett gott skydd för människors liv och hälsa, djurs hälsa och välbefinnande samt miljö- och konsumentintressena med avseende på genetiskt modifierade livsmedel och foder, och att samtidigt sörja för att den inre marknaden fungerar effektivt.

3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att dra tillbaka sitt utkast till genomförandebeslut.

4. Europaparlamentet upprepar sitt åtagande att gå vidare med arbetet med kommissionens förslag om ändring av förordning (EU) nr 182/2011. Parlamentet uppmanar rådet att skyndsamt fortsätta sitt arbete med kommissionens förslag.

5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att under tiden sluta godkänna genetiskt modifierade organismer, antingen för odling eller för användning som livsmedel och foder, om medlemsstaterna i omprövningskommittén inte avger något yttrande, i enlighet med artikel 6.3 i förordning (EU) nr 182/2011.

6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inte godkänna några herbicidtoleranta genetiskt modifierade grödor utan att det gjorts en fullständig undersökning av hälsoriskerna förenade med restsubstanserna i varje enskilt fall, vilket kräver en fullständig bedömning av resterna från besprutning av de genetiskt modifierade grödorna med kompletterande herbicider, deras metaboliter och eventuella kombinatoriska effekter.

7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i riskbedömningen av herbicidtoleranta genetiskt modifierade växter till fullo ta med bedömningen av riskerna med användning av kompletterande herbicider och deras restsubstanser, oavsett om den genetiskt modifierade växten är avsedd att odlas inom unionen eller att importeras till unionen för att användas som livsmedel och foder.

8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inte godkänna import, varken för livsmedels- eller foderändamål, av någon genetiskt modifierad växt som har gjorts tolerant mot en herbicid med ett verksamt ämne som inte är godkänt för användning i unionen.

9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att behandla unionens åtaganden enligt internationella avtal, såsom Parisavtalet om klimatförändringar, FN:s konvention om biologisk mångfald och FN:s mål för hållbar utveckling, som ”relevanta bestämmelser” i unionslagstiftningen och/eller ”berättigande faktorer” enligt förordning (EG) nr 1829/2003, och att ge dem den vikt de förtjänar, samt att meddela hur den har tagit hänsyn till dem i beslutsprocessen.

10. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.

([25]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet (EGT L 31, 1.2.2002, s. 1).